

Wykonanie inhalacji

Joanna Zalewska-Puchała

Definicja:

Inhalacja jest metodą leczniczą polegającą na wprowadzeniu leków do układu oddechowego, dzięki zastosowaniu urządzeń wytwarzających aerosole lecznicze o różnym stopniu rozproszenia. Zabieg trwa nie dłużej niż 15 min, w czasie których chory wdycha nie więcej niż 2 ml leku.

Cele:

- nawilżenie powietrza wdychanego;
- nawilżenie błony śluzowej tchawicy i oskrzeli;
- rozszerzenie oskrzeli;
- zmniejszenie stanu zapalnego oskrzeli;
- rozrzedzenie wydzieliny z dróg oddechowych;
- znieczulenie ogólne;
- diagnostycznie – testy inhalacyjne.

Wskazania do wykonania:

- tlenoterapia i oddychanie za pomocą respiratora;
- obturacyjne i przewlekłe schorzenia płuc;
- ostre i przewlekłe stany zapalne dróg oddechowych;
- przygotowanie do gimnastyki oddechowej i drenażu ułożeniowego;
- profilaktyka niedodmy i zapalenia płuc;
- rozpoznanie dychawicy oskrzelowej.

Przygotowanie pacjenta:

- poinformowanie chorego o celu, istocie i przebiegu zabiegu;
- uzyskanie zgody chorego na wykonanie zabiegu;
- uzgodnienie z chorym sposobu wykonania inhalacji;
- ułożenie chorego w preferowanej przez niego pozycji zapewniającej komfort i bezpieczeństwo;
- zaplanowanie czasu wykonania zabiegu;

- zabezpieczenie włosów i odzieży chorego;
- pouczenie, iż 30 min po inhalacji nie należy: palić tytoniu, wychodzić na zimne powietrze, głośno rozmawiać;
- wyjaśnienie choremu prawidłowego zachowania podczas inhalacji – niestosowanie inhalacji bezpośrednio przed lub po posiłkach (ponieważ niektóre pary zawierające leki wywołują odruchy wymiotne), podczas inhalacji oddychanie wolne i głębokie przez nos lub usta, odprężenie między oddechami;
- poinformowanie o konieczności:
  - oczyszczenia nosa, zdjęcia okularów, wyjęcia szkieł kontaktowych przed zabiegiem;
  - zgłaszania pielęgniarce niepokojących objawów występujących podczas zabiegu.

Przygotowanie sprzętu:

- miska nerkowata;
- chusteczki papierowe i worek na odpady;
- podkład płócienny z gumowym;
- rękawiczki jednorazowego użytku;
- lek do inhalacji, np. rozrzedzający śluz, hamujący przebieg procesów zapalnych, rozszerzający oskrzela, antybiotyk itp.;
- inhalator ultradźwiękowy, np. typu THOMEX – MB;
- jednorazowa maska bądź ustnik.

Przebieg wykonania:

- zapoznanie się ze zleceniem w indywidualnej karcie zleceń chorego;
- ocena stanu chorego;
- przygotowanie sprzętu;
- przygotowanie sali – zamknięcie okien i drzwi;
- umycie rąk;
- założenie rękawiczek;
- przygotowanie inhalatora do pracy wg instrukcji;
- używanie sterylnej linii oraz sterylnej pojemnika na wodę destylowaną;
  - ułożenie chorego we wcześniej uzgodnionej pozycji, najlepiej siedzącej z podparciem pleców lub półwysokiej;
  - zabezpieczenie ubrania chorego podkładem płóciennym z gumowym;
  - zabezpieczenie włosów chorego chustką bawełnianą;
  - zdjęcie okularów, szkieł kontaktowych (jeśli chory je ma);
  - zmycie makijażu – u kobiet;
  - oczyszczenie nosa;
  - postawienie w zasięgu ręki chorego miski nerkowatej do odkrztuszania;
  - podanie choremu ustnika lub maski;
  - poinformowanie chorego, aby normalnie oddychał, przez nos lub usta zależnie od zlecenia;
  - przysunięcie aparatu na odległość 50 cm od chorego;
  - ustawienie żądanej wydajności rozpylania i stężenia aerosolu;

- włączenie inhalatora;
- czuwanie przy chorym podczas zabiegu, kontrolowanie prawidłowości stosowania sprzętu;
  - pomaganie podczas odkastywania;
  - zapewnienie spokoju i ciszy;
  - zakończenie inhalacji po wyczerpaniu zadanej ilości leku;
  - wyłączenie inhalatora (także z sieci);
  - usunięcie chustki i podkładów z chorego;
  - umożliwienie choremu przeprowadzenia pielęgnacji jamy ustnej;
  - uporządkowanie przyborów po zabiegu (czyszczenie i odkażanie sprzętu, naczynia z płwociną);
  - umycie rąk;
  - udokumentowanie zabiegu.

BIBLIOGRAFIA

1. Barczyński M., Bogusz J.: *Medyczny słownik encyklopedyczny*. Oficyna Wydawnicza Fogra, Kraków 1993.
2. Bruhl W., Brzozowski R.: *Vademecum lekarza ogólnego*. PZWL, 1992.
3. Dison N.: *Technika zabiegów pielęgniarских*. PZWL, Warszawa 1978.
4. Huber A., Karasek-Kreutzinger B., Jobin-Howald U.: *Kompendium pielęgniarstwa*. PZWL, Warszawa 1995.
5. Kirschnick O.: *Pielęgniarstwo*. Urban & Partner, Wrocław 1997.
6. Schiefele J., Staudt I., Dach M.: *Pielęgniarstwo geriatryczne*. Urban & Partner, Wrocław 1998.
7. Wołynka S.: *Pielęgniarstwo ogólne*. PZWL, Warszawa 1993.
8. Zahradniczek K. (red.): *Wprowadzenie do pielęgniarstwa*. PZWL, Warszawa 1999.